

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 16 0 У 000592 19 Увп
Бања Лука, 27.1.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхмије Турковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће Радмиле Дмитривић као записничара, у управном спору по тужби С.М. из Б., заступаног по пуномоћнику Д.С. адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против Општине К., заступане по Начелнику Општине М.К. (у даљем тексту: тужена), ради „ћутања администрације“ односно недоношења рјешења по жалби тужиоца у предмету слободе приступа информацијама, одлучујући о захтјеву тужене за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Приједору број 16 0 У 000592 19 У од 20.2.2019. године, у нејавној сједници одржаној дана 27.1.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Приједору број 16 0 У 000592 19 У од 20.2.2019. године се укида и предмет враћа на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке уважена тужба и слиједом тога наложено туженом да одмах а најкасније у року од 30 дана од дана пријема пресуде, одлучи по жалби тужиоца изјављеној против дописа тужене број 02-014-55/18 од 15.10.2018. године, којим је дјелимично удовољено захтјеву тужиоца за приступ информацијама које се односе на достављање Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста тужене, посљедња три уговора о раду и посљедња три уговора о дјелу које је тужена закључила, а и уговоре које је закључила у вези са 6 најскупљих јавних набавки, те записнике о отварању, прегледу и оцјени понуда у вези тих набавки, те извјештаје о преузимању тендерске документације у вези са тим набавкама, као и посљедњи годишњи извјештај тужене, Водич за приступ информацијама и Индекс регистар тужене. Ставом 2. изреке пресуде је тужена обавезана да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 750,00 КМ.

Уважавање тужбе због „ћутања администрације“ и налагање тужиоцу да одлучи о жалби тужиоца, образложено је разлозима да како тужени није донио одлуку по жалби ни 15 дана након њеног пријема, а тужилац поднио ургенцију туженој дана 23.11.2018. године затраживши да што прије одлучи о жалби, те како тужена ни у даљем року од 15 дана од пријема те ургенције није одлучила о жалби, испуњени су услови за доношење пресуде због „ћутања администрације“ из одредаба члана 8. и 17. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) јер је тужена повриједила право на приступ информацијама под контролом јавних органа и

право на приступ информацијама од јавног значаја. То из разлога што органи власти морају предузети одређене кораке у смислу ширења кључних информација у јавности, имајући у виду да Препорука Рец (2002) Комитета министара Савјета Европе (у даљем тексту: Препорука) коју је прихватила Босна и Херцеговина предвиђа хитно поступање, према којој рок за поступање по жалби не би требао бити дужи од 15 дана, који рок се и примјењује у конкретном случају, иако рок за жалбу није прописан Законом о слободи приступа информацијама („Службени гласник РС“ број 20/01, у даљем тексту: ЗОСПИ), сходно чему се не примјењује рок предвиђен одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) који према члану 17. тог закона износи 60 дана. Стога је без основа приговор тужене да је тужба преурањена и да је требало одбацити.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужена побија њену законитост, из основа садржаних у одредби члана 35. став 2. ЗУС-а. Истиче да пресуда није правилна, јер суд није могао расправљати о тужби која је преурањена, па тако да је у смислу одредаба ЗУС-а требао одбацити, код чињенице да је жалба на првостепену одлуку управног органа поднесена дана 30.10.2018. године, а ургенција за рјешавање жалбе поднесена дана 23.11.2018. године, након чега је тужилац дана 25.12.2018. године поднио тужбу, из чега произилази да није испоштован рок од 60 дана за доношење одлуке по жалби, који је прописан ЗОУП-ом, који закон се супсидијарно примјењује у поступку по ЗОСПИ, у којем и није одређен рок за одлучивање по жалби, што значи да је тужба могла бити поднесена најраније дана 14.1.2019. године. Сходно томе сматра да није било основа за закључивање суда да у конкретном случају рок за жалбу не би требао бити дужи од 15 дана, у вези са чим се суд позвао на Препоруку коју је прихватила Босна и Херцеговина. Предлаже да се побијана пресуда преиначи, тако да се тужба одбаци као преурањена или да се пресуда укине и предмет врати на поновни поступак.

Тужилац у одговору наводи да је предметни захтјев без основа, јер је правилно закључивање суда у побијаној пресуди у погледу рока за доношење одлуке по жалби у поступку приступа информацијама, који рок треба да износи 15 дана сходно Препоруци, а не у смислу одредаба ЗОУП-а, јер и Устав Републике Српске гарантује хитно одлучивање по жалбама у поступку приступа информацијама, па тако да је и ЗОСПИ-јем и Уставом Републике Српске а и међународним актима предвиђено да се у поступку приступа информацијама, па тако и о жалби у таквом поступку, одлучује хитно. Како се о захтјеву а и по ургенцији у том поступку, мора ријешити у року од 15 дана, јасно је да ни рок за одлучивање по жалби у таквом поступку не може да буде дужи од 15 дана, а који став је потврђиван и другим пресудама истог суда, а такође и мишљењем управног одјељења тог суда, по којем је управни поступак за приступ информацијама хитан. Због тога је мишљења да је у побијаној пресуди правилно поступљено уважавањем тужбе због „ћутања администрације“. Предлаже да се предметни захтјев одбије, а тужена обавезе да му у року од 30 дана од дана пријема ове пресуде надокнади трошкове састава одговора на предметни захтјев, по пуномоћнику адвокату у износу од 1.125,00 КМ.

Размотривши захтјев, одговор тужиоца, побијану пресуду и остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је тужилац дана 26.9.2018. године поднио туженој захтјев за приступ информацијама у смислу ЗОСПИ, на који захтјев је тужена

одговорила дописом број 02-014-55/18 од 15.10.2018. године дјелимично удовољавајући захтјеву, а на шта је тужилац у одбијајућем дијелу поднио жалбу дана 30.10.2018. године, па потом 23.11.2018. године и ургенцију за одлучивање по жалби, па како тужена ни по протеклу 15 дана по ургенцији није одлучила о жалби, тужилац је поднио тужбу дана 25.12.2018. године због „ћутања администрације“ односно неодлучивања по његовој жалби. Побијаном пресудом је удовољено тужби, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна а самим тим ни законита.

Неспорно је да је одредбом члана 8. ЗУС-а прописано да се под условима из члана 17. истог закона, управни спор може покренути и кад надлежни орган о захтјеву, односно жалби странке није донио одговарајући управни акт, те одредбом члана 17. став 1. истог закона прописано да у случају да другостепени орган није у року од 60 дана или у посебном пропису одређеном краћем року, донио рјешење по жалби странке против рјешења првостепеног органа, а не донесе га ни у даљем року од 15 дана по поновљеном тражењу, странка може покренути управни спор као да јој је жалба одбијена. Према тој одредби, недоношењем рјешења по жалби странке, странка се ставља у ситуацију у којој би била да је о њеној жалби негативно ријешено.

Исто тако је неспорно да је одредбом члана 4. ЗОСПИ прописано да свако физичко и правно лице има право на приступ информацијама, које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има обавезу да објави такве информације, а захтјев за приступ информацијама се у смислу члана 11. став 1. ЗОСПИ подноси оном јавном органу за којег подносилац захтјева сматра да је надлежан, односно да посједује тражену информацију. Ако јавни орган, који прими захтјев, није надлежан, он ће у року од 15 дана од дана пријема захтјева, сходно члану 12. став 1. тог закона, прослиједити захтјев надлежном органу и дописом о томе обавијестити подносиоца захтјева. На основу члана 14. истог закона, надлежни јавни орган по пријему захтјева предузима све редовне мјере да прикупи захтијеване информације и размотри све чињенице и околности које су значајне за обраду захтјева, па ако тужени орган у поступку покренутом по захтјеву подносиоца за достављање тражених информација, закључи да може дјелимично удовољити захтјеву или ако одбије захтјев дужан је донијети рјешење (у закону погрешно наведено допис), будући да се у складу са чланом 190. и 208. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) о захтјеву странке одлучује рјешењем (односно закључком), које треба да садржи све оне елементе који су наведени у члану 14. став 3. ЗОСПИ.

Такође је неспорно да ЗОСПИ није прописао рок за одлучивање по жалби, већ је само у члану 14. став 4. тог закона прописан рок од 15 дана за обавјештавање подносиоца захтјева о могућности приступа информацијама, као и о праву подношења жалбе у случају одбијања захтјева, односно за доношење првостепеног рјешења.

Због тога није правилно закључивање суда у побијаној пресуди да рок од 60 дана за одлучивање по жалби на првостепено рјешење, односно због „ћутања администрације“, прописан ЗУС-ом, који закон се у смислу члана 25. став 1. ЗОСПИ супсидијарно примјењује на питања која нису регулисана ЗОСПИ-јем, није примјењив у предметном поступку. Сходно томе се не може сматрати да је ЗОСПИ-јем прописан краћи рок у односу на одредбе из члана 17. став 1. ЗУС-а, којим је предвиђен рок од 60 дана за одлучивање по жалби, који рок је и одређен у складу са начелом дјелотворности

и економичности поступка, па тако да се и не може сматрати да тај рок није у складу са начелом хитности из члана 2. ЗОСПИ.

На другачије одлучивање не може утицати позивање суда на Препоруку коју је прихватила Босна и Херцеговина, јер поменути рок из ЗУС-а није у супротности са том препоруком.

Према томе, како у поступку одлучивања по тужби суд није правилно цијенио испуњеност услова за подношење тужбе због „ћутања администрације“, што тужени у предметном захтјеву основано истиче, тиме су учињене повреде правила поступка које су од утицаја на њену законитост, па тако да се предметни захтјев туженог, на основу одредбе члана 40. став 1. и 3. ЗУС-а уважава, побијана пресуда укида и предмет враћа на поновно суђење.

При томе ће суд одлучити и о свим трошковима поступка, укључујући трошкове предметног захтјева и трошкове давања одговора на предметни захтјев, а на основу одредбе члана 397. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13) у вези са чланом 48. ЗУС-а и чланом 49. тог закона.

Записничар
Радмила Дмитровић

Предсједник вијећа
Страхиња Ђурковић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић